Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2024/440

2024 2 6

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2024/440

2024 m. vasario 2 d.

dėl dozių koeficientų naudojimo efektinei ir lygiavertei dozėms apskaičiuoti Tarybos direktyvos 2013/59/Euratomas tikslais

(pranešta dokumentu Nr. C(2024) 563)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį (Euratomo sutartį), ypač į jos 33 straipsnio antrą pastraipą ir 106a straipsnį, kuriame daroma nuoroda į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 292 straipsnį,

pasikonsultavusi su ekspertų grupe, nurodyta Euratomo sutarties 31 straipsnio pirmoje pastraipoje,

kadangi:

(1) Euratomo sutarties 2 straipsnio b punkte numatyta nustatyti vienodus darbuotojų ir plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės keliamos grėsmės standartus;

(2) siekiant šio tikslo, Euratomo sutarties 31 straipsniu Tarybai pavedama užduotis pagal Komisijos pasiūlymą nustatyti tuos pagrindinius standartus, o 32 straipsnis leidžia tuos pagrindinius standartus peržiūrėti arba papildyti;

(3) Taryba priėmė kelias direktyvas, kuriomis nustatomi pagrindiniai darbuotojų, pacientų ir plačiosios visuomenės sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės standartai. Naujausia jų yra Tarybos direktyva 2013/59/Euratomas ([1]);

(4) pagal Direktyvą 2013/59/Euratomas, kiekvieno darbuotojo profesinė apšvita turi būti vertinama individualiai, remiantis matavimais. Tokiais matavimais grindžiamų efektinių ir lygiaverčių dozių apskaičiavimas priklauso nuo moksliškai nustatytų verčių ir sąryšių, konkrečiai dozių koeficientų, kuriuos skelbia Tarptautinė radiacinės saugos komisija (TRSK). Direktyvos 2013/59/Euratomas 13 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės naudotų šiuos dozių koeficientus;

(5) 2022 m. TRSK baigė rengti penkiatomę leidinių seriją *ICRP Publications on Occupational Intakes of Radionuclides: Part 1–5* ([2]) (Radionuklidų patekimui į organizmą darbo aplinkoje skirtas TSRK leidinys. 1–5 dalys), kuriame pateiktas atnaujintas profesinės apšvitos dėl radionuklidų patekimo į organizmą dozių koeficientų sąrašas, apimantis visus dažniausiai naudojamus radionuklidus, įskaitant radoną;

(6) TRSK paskelbus šiuos leidinius, Komisija paprašė Euratomo sutarties 31 straipsnyje nurodytą ekspertų grupę pateikti nuomonę dėl atnaujintų dozių koeficientų. 2023 m. birželio 28 d. pateiktoje nuomonėje ši pabrėžė, kad TRSK leidinių serija ir visi joje pateikiami dozių koeficientai tarptautiniu lygmeniu yra vieninteliai ir atspindi naujausias srities žinias turint omenyje pažangią jų metodiką ir jos taikymo dideliam radionuklidų skaičiui. Todėl ekspertų grupė pasisakė už šių atnaujintų dozių koeficientų naudojimą efektinei ir lygiavertei dozėms apskaičiuoti Tarybos direktyvos 2013/59/Euratomas tikslais;

([1]) 2013 m. gruodžio 5 d. Tarybos direktyva 2013/59/Euratomas, kuria nustatomi pagrindiniai saugos standartai siekiant užtikrinti apsaugą nuo jonizuojančiosios spinduliuotės apšvitos keliamų pavojų ir panaikinamos direktyvos 89/618/Euratomas, 90/641/Euratomas, 96/29/Euratomas, 97/43/Euratomas ir 2003/122/Euratomas (OL L 13, 2014 1 17, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj).

([2]) ICRP Publications 130 (2015), 134 (2016), 137 (2017), 141 (2019), 151 (2022).

(7) pagal Euratomo sutarties 33 straipsnio pirmą pastraipą kiekviena valstybė narė įstatymais ir kitais teisės aktais turi nustatyti atitinkamas nuostatas, kad užtikrintų, jog būtų laikomasi pagrindinių standartų. Todėl, siekiant užtikrinti nuoseklų atitinkamų Direktyvos 2013/59/Euratomas nuostatų įgyvendinimą visoje Sąjungoje, tikslinga pateikti rekomendacijas, kaip suderinti valstybėse narėse taikomas nuostatas dėl atnaujintų TRSK dozių koeficientų, kuriuos turi naudoti valstybių narių kompetentingos institucijos,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

Apskaičiuodamos vidinės apšvitos efektinę ir lygiavertę dozes Direktyvos 2013/59/Euratomas tikslais, valstybės narės turėtų naudoti leidinius *ICRP Publications on Occupational Intakes of Radionuclides: Part 1–5* (*ICRP Publications 130, 134, 137, 141* ir *151*) ir visus juose nurodytus dozių koeficientus.

Ši rekomendacija skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2024 m. vasario 2 d.

Komisijos vardu
Kadri SIMSON
Komisijos narė